

Tuntisuunnitelma 1, yläkoulu (90 min)

Mikä on lapsen oikeuksien sopimus ja lapsen oikeuksien viikko?

Lapsen oikeuksien viikko 2020

Tavoite: lapsi ymmärtää, miksi on olemassa lapsen oikeuksien sopimus, mitä se pääpiirteittäin sisältää ja mistä lapsen oikeuksien viikossa on kyse.

Artiklat: Sopimus yleisesti. 2, 3, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 16, 24, 27, 28, 29, 30, 31

Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet:

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L4, L7

Oppiaineet: äidinkieli, maantieto, terveystieto, uskonto, elämäkatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi

Tarvikkeet:

“Lapsen oikeuksiin liittyviä asioita” tulostettuna ja lapuiksi leikattuna (sanoja on 23 – jos oppilaita on paljon tätä enemmän, voi tulostaa kaksi kappaletta)

Välineet musiikin toistamiseen

Tarvittaessa välineet kuvan toistamiseen ja “Lapsen oikeuksia”-lista

Pistetyöskentelyn ohjeistukset tulostettuna ja asetettuna paikoilleen

Paperia oppilaille tai oppilaiden omat vihkot

Vähintään kolme tietokonetta tai esim. oppilaiden omat älypuhelimet pistetyöskentelyyn

Johdanto: Miten liittyy lapsen oikeuksiin?

20 min

Ensin kerrotaan, että päivän aiheena on lapsen oikeuksien sopimus. Ei kuitenkaan keskustella aiheesta sen tarkemmin vielä.

Pulpeteille levitetään ylösalaisin sanoja (“Lapsen oikeuksiin liittyviä asioita”-tuloste). Oppilaat kiertävät tilassa musiikin soidessa. Kun musiikki pysähtyy, jokainen nostaa lähinnä olevan lapun. Vieressä olevalle oppilaalle yritetään selittää mahdollisimman nopeasti, miten sana liittyy lapsen oikeuksiin.

Lopuksi keskustellaan yhdessä siitä, mikä Lapsen oikeuksien sopimus on ja miksi siitä on tärkeää tietää. Tutustutaan lyhyesti lapsen oikeuksiin esim. “Lapsen oikeuksia”-listaa yhdessä tutkimalla.

Pistetyöskentely: Ajatuskartta Lapsen oikeuksien sopimuksesta 50 min

Luokka jaetaan kolmeen ryhmään. Tehtävän edetessä jokainen oppilas täyttää omaa ajatuskarttaa, jonka keskelle kirjoitetaan "Lapsen oikeuksien sopimus" ja ympärille kolme ympyrää kunkin pisteen otsikolle. Valmiiden kysymysten vastausten lisäksi oppilaita kannustetaan kirjoittamaan ajatuskarttaan omia muistiinpanoja keskusteluista. Tarvittaessa voidaan yhdessä keskustella ajatuskartan tekemisestä ja asioiden tiivistämisestä siihen.

Luokkaan ja/tai luokan läheisyyteen on jaettu pistetyöskentelyn ohjeistukset. Ryhmät kiertävät tehtäväpisteillä. Tehtäviin annetaan aikaa 10–15 minuuttia per piste.

- Kaikki ihmiset ovat arvokkaita
 - Katsokaa UNICEFin video "Would you stop if you saw this little girl on the street?": https://www.youtube.com/watch?v=MQcN5DtMT-0&feature=emb_logo
 - Mitä videolla tapahtuu? Keskustelkaa
 - Millä tavoin vaatetus vaikuttaa ennakkokäsityksiin? Onko muita asioita, joilla on vaikutusta?
 - **Mitä ihmiset/koulu/Suomi voisi tehdä, jotta kaikkia kohdeltaisiin samanarvoisesti?** Kirjoittakaa 2–3 ideaa
- Lapsen oikeus on aikuisen velvollisuus
 - Tutustukaa UNICEFin esittelyyn Lapsen oikeuksien sopimuksesta: <https://www.unicef.fi/lapsen-oikeudet/mika-on-lapsen-oikeuksien-sopimus/>
 - "Lapsen oikeus on aikuisen velvollisuus", on sanonut J.P. Grant, UNICEFin entinen pääsihteeri. Mitä lause mielestäsi tarkoittaa? Keskustelkaa
 - **Mitkä ovat lapsen oikeuksien sopimuksen neljä yhteistä periaatetta?** Kirjoita ajatuskarttaan.
 - **Kenellä/millä on vastuu siitä, että sopimus toteutuu?** Kirjoita ajatuskarttaan.
- Suomi on sitoutunut lapsen oikeuksien sopimukseen
 - Lukekaa Lapsen oikeudet -blogin kirjoitus lapsen oikeuksista Suomessa: <https://www.lapsenoikeudet.fi/blogi/miten-lapsen-oikeudet-toteutuvat-suomessa/>
 - **Milloin Lapsen oikeuksien sopimus tuli voimaan Suomessa?** Kirjoittakaa ajatuskarttaan
 - **Mitkä asiat ovat menneet parempaan suuntaan lapsen oikeuksien suhteen?** Kirjoittakaa ainakin yksi asia.
 - **Mitä esteitä tai haasteita lapsen oikeuksien toteutumiseksi on Suomessa?** Kirjoittakaa ainakin yksi asia.
 - Mitä mieltä itse olette toteutuvista oikeuksista ja haasteista Suomessa?

Koonti

20 min

Käydään läpi pohdintoja yhteisesti ja täydennetään tarvittaessa ajatuskarttoja.